

človek le raje gleda naprej, kakor nazaj. Kupca nikdar ne zapustim, ne da bi za seboj zabrisal sledov po jestvinah. Meščanska specialiteta pa je, da zapuste vozove v takem stanju, da bi morali za njimi pošiljati mestne pometače.

Na avtih smo se vozili celo doli na Jadran. Od skrbi mi je gomazelo po vsem životu, kadar sem ugledal pod strmimi bregovi strehe hiš (Čabar). Da bi teža živega tovora na ostrih ovinkih ne poganjala nerodnega tovrnega avta preko ceste, smo iz previdnosti vse strme klanice (navzdol) prehodili po bližnjih stezicah. Da mi je bil šofer za to hvaležen, mi je povedal šele doma. Tudi njega je skrbelo, če bi odpovedale zavore.

Najmanjših skrbi nisem imel tudi na pomolih. Zvedavo lice je bilo obrnjeno na vse strani, samo pod noge ne. Zdaj mi je butnil otrok ob kak ponton, zdaj sem ga lovil, da mi ni zdrknil v kako odprtino, ali preko stopnice v morje. Čolni pa so mi ostali v zelo skaljenem spominu. Neprizadevani val nas je nagnil. Tedaj pa plane prestrašena deca na drugo stran in le sreči sem pripisoval, da se nisimo prevrnili med ribe, ker je čolnič že zubljal ravnotežje.

Zelo velike nepravilnosti mi pa v mestih povzročajo telesne potrebe in to zlasti za deklice. Pa v Ljubljani bi se bilo, težje mi je bilo

v Zagrebu. Kjerkoli sem prašal, po vseh javnih straniščih je bilo treba plačati za deklice po 1 Din, dočim sem dečke lahko brezplačno odpravil. To vprašanje bi bilo treba nujno rešiti, saj je vsak dinar na izletih tako dragocen. Če nam je dovolila Maloželezniska družba prosto vožnjo po vseh zagrebških električnih progah, bi bilo še nujnejše potrebno, da bi mestne uprave dovolile šolam prosto uporabo javnih stranišč.

Pri tej priliki naj še omenim, da se mi je otrok na vlaku zaprl v stranišče; ker ga ni znal odpreti, je jokal toliko časa, da ga je sprevodnik rešil zadrege. Okna, kljuge, zavore, vse je tam drugače, neznano, na vse je treba opozarjati, da se izognemo nepravilnostim. Opazil sem celo, da so se sumljivi potniki sukali krog razvitejših deklic.

Na planinah ni človek nikdar dovolj previden. Ne ogroža nas le kamenje, strmice, prepadi, klini, megla, nalivi, pač pa splošno zdravstveno stanje otrok. Pregretili pijejo preko mere vodo in mleko, malinovec in čaj, da nimaš potem vso noč nikakega miru. Pazi na zmernost!

Hvaležni so spomini na šolske izlete, polni so veselja, a kdo čuti z otroško dušo, mu nobeno breme ni pretežko. Kdor pa se sramuje z dečo med svet naj ostane obrtnik ob nakovalu sredi šolske sobe.

Josip Lapajne.

Splošne vesti

FERIJALNA KOLONIJA UČITELJEV OSNOVNIH IN MEŠČANSKIH ŠOL V IGALU

Tudi letos bodo člani ferijalne kolonije jugoslovanskega učiteljstva osnovnih in meščanskih šol letovali v svoji koloniji v Igalu, najlepšem kopališču naše Boke-Kotorske.

Letovanje v koloniji traja od 11. julija do vključno 9. avgusta 1936. Cena za stare člane 650 Din, a za nove 750 Din. Članarina znaša 24 Din, a vpisnina 10 Din. Otroci rednih članov plačajo do 8 leta 1/2, a od 8 do 14 leta 1/2 gornje cene.

Prijave za letovanje se pošilja predsedniku organizacije Svetozarju Miloševiću, upravitelju meščanske šole v Užički Požegi. Vsak prijavitelj član pošlje na račun polovice oskrbnine in to za odrasle 300 Din, za otroke 150 Din. Ostala polovica se plača takoj po prihodu v kolonijo.

V koloniji se more ostati ves mesec ali 15 dni. V prijavi se mora navesti točno koliko dni želi prijavitelj ostati v koloniji. Kdor želi ostati le pol meseca, mora naznačiti, ali v prvi ali v drugi polovici. Prijave z nakazili se sprejemajo do vključno 20. junija 1936.

Užička - Požega, dne 30. maja 1936.
Glavni poverjenik F. L. J. U. Svetozar Milošević.

— Na Višji gospodinjstvi šoli dr. Krekovi v Ljubljani VII se vrši štiritedenski gospodinjstvo - kuharski tečaj za učiteljice in absolventinje srednjih šol od 2. do 30. julija t. l. Poučevalo se bo: kuhanje in konserviranje, gospodinjstvo in serviranje, šivanje in krojno risanje. — Priglasje sprejema vodstvo šole do 28. junija t. l.

— Skrb za brezposelne učitelje (-ice)! — Sestanek v Mariboru 29. junija! Še vedno je nekaj stotin naših najmlajših obsojenih na čakanje... Zlasti v Mariboru ter njegovi bližnji in daljni okolici jih je mnogo, za katere niti ne vemo. Naša stanovska organizacija s svojim odsekom za brezposelne v Mariboru sklicuje na Petrovo, 29. junija ob pol 10. uri v mariborski Glasbeni matici zborovanje vseh brezposelnih abiturientov in abiturientk mariborskega učiteljstva. Na dnevnem redu so važna poročila o položaju brezposelnih, sestavile se bodo pa tudi smernice za lepšo prihodnost. Zato naj ne manjka ni-

kogar, ki strahoma gleda v bodočnost! Sestanek naj okrepi našo mlajšo generacijo, da bo lažje prenašala krize in težave bridke sedanjosti. Tovariši (-ice) v bivši mariborski oblasti, opozorite prizadete v svojih krajih na ta zbor brezposelnih učiteljev in učiteljic!

— Starši! Obdarujte pridne dijake s Sienkiewiczovimi znamenitimi romani: Z ognjem in mečem — broš. Din 50,—, platno Din 75,—, Potop I. in II. del — vsak del zase broš. Din 50,—, platno Din 75,—, ali z Langerjevo povestjo: Pes II. čete »zlata mladinska knjiga« — broš. Din 48,—, platno Din 62,—. Razveseljivo darilo za počitnice! Najboljši vpliv na mlada srca!

— Državna narodna šola v Mengšu priredi v nedeljo, dne 21. junija 1936. proslavo 100 letnice obstoja šole. Vzpored: 1. Ob 3. uri pop. otvoritev proslave. 2. Blagoslovitev šolskega prapora. 3. Razvitej. 4. Slavnostni govor. 5. Deklamacije šolskih otrok. 6. Mladinski pevski zbor. 7. »Ahasver pripoveduje«, enodejanka. 8. Igrajo šolski otroci. 8. Zaključni govor. 9. »Bože pravde«. — Pri proslavi sodeluje mengeška godba. K proslavi vabi učiteljstvo bližnjih šol — Upraviteljstvo šole Mengeš.

— Mariborskim absolventom iz l. 1930/31! Na pobudo »Prešerna s črtico«, prosim vse tovariše, da pošljejo radi sestanka ob priliki naše petletnice predloge na naslov: dr. Vinko Brumen, Ljubljana, Univerza. — Tovariški pozdrav in na veselo svidenje! — »Stric Dolef«.

— Tovariši (učit.) maturanti iz l. 1906. l. 30 let bo minilo letos, odkar smo zapustili naše učiteljske v Ljubljani. Od takrat se nisimo več sestali. Ali naj gre tudi ta obletnica mimo nas kakor vse dosedanje? Po tolikem času si gotovo večina nas želi svidenja. Kdaj in kje naj se vrši sestanek? Razmišljajte o tem in poročajte! Tov. pozdrave! Jerin Vojteh, Sv. Lovrenc - Štore. Paternost Riko, Tržič.

— Člane (-ice) sreskega društva JUU v Novem mestu, ki niso še poravnali članarine prosimo, da se čimprej poslužijo poštne položnice (št. našega ček. rač. je 12.807). Društvo ne more plačati sekciji dolžne zneske. Tovariši (-ice), zavedajte se svojih dolžnosti in tudi ne ovirajte delo drugim! — Odbor.

Cisti

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— Učiteljem, ki so služili na privatnih šolah, ne štejejo teh let za pokojnino. To se pravi v konkretnem primeru sledeče: Učitelj, ki je od 1900. do 1918. služil na zasebnih šolah družbe sv. Cirila in Metoda, od l. 1918 pa na podružljivih družbenih šolah ali na kakih drugih javni državni šoli, ima danes stvarno samo 17 let službe za pokojnino, ker se mu vsa prejšnja leta na zasebnih šolah družbe sv. Cirila in Metoda sploh ne štejejo za službeno dobo. Izjema so oni učitelji, ki so v Trstu služili kot državni učitelji na družbeni šoli. Krivica takega postopanja je očitna, ali dokler so zakonski predpisi taki, je vsakršno drugačno postopanje nemogoče in ga tudi ne moreta odobriti niti glavna kontrola niti državni svet. Prosvetna uprava in učiteljska organizacija se že nekaj let trudita, da s finančnim zakonom popravita to krivico, ki je tem hujša, ker udarja samo po učiteljih, ki so v Avstro-Ogrski opravljali posebno narodno službo. (»Slovenec«, 16. VI.)

— Zveza mladih intelektualcev v Mariboru razpuščena. (»Mariborski večernik« 6. VI.)

— Za Slomškove praznike dobijo šolarji na potrdilo od šolskega vodstva, da je to šolski izlet, pravico do četrtinske vožnje. (»Slovenec«, 11. VI.)

— Arabščina je v Hararju zopet šolski predmet mesto amharščine. Tudi vse verske šole mohamedancev in njih organizacije bodo obnovljene. S filomusijansko politiko si želi Italija pridobiti čim večji vpliv med mohamedanci. (»Trgovski list«, 9. VI.)

ljene so tudi redovne šole v Korunu, Torosti, Logronu, Valencijsi, v Palmi in drugod. Samo red »Učeeh križarskih vitezov« je bilo odvzetih 19 šol. (»Mariborski večernik«, 2. VI.)

— Na Japonskem so ustanovili »Šolo za neveste«. Šola traja dve leti, na koncu dobi vsaka absolventka spričevalo, ki se glasi: Po vsem tem moremo absolventko priporočiti kot teoretično in praktično dovršeno nevesto, ki odgovarja najvišjim zahtevam. (»Slovenski dom«, 4. VI.)

— O šoli za slovenske izseljence v Gladbecku, kamor je imenovan tov. Anton Šlibar iz Litije, piše »Izseljeniški vestnik Rafael« v svoji junijski številki. Članek je zanimiv, ker nam pojasni historiat te šole, ki je imela svoj skromen začetek pred 10. leti.

— Novo poslopje šolske poliklinike v Ljubljani bo sezidano še letos nasproti Tehnične srednje šole. (»Slovenec« 14. VI.)

— Na Kočevskem ni pomembnejšega slovenskega društva, kjer bi ne imel vodilne vloge baš državni uradnik in učitelj. Ta naš slovenski intelektualce žrtvuje prosvetnemu in gospodarskemu delu tukajšnjega prebivalstva skoro ves svoj prosti čas. Večkrat pa mu je ta njegov trud poplačan prav z oridkim razočaranjem, ker se pri nas Slovencih — žal — še danes ne loči narodnostnega dela od političnega. (»Slovenski narod« 10. VI.)

— Ljudska univerza v Mariboru je imela v pretekli sezoni 58 prireditev. (»Marib. večernik« 6. VI.)

— Iz govora ministra Kreka v Mengšu. ... Neizmerna je bila mera osebnih in občin krivic, ki jih je zagrešil prejšnji režim nad narodom. Naša vlada jih sistematično in vztrajno popravlja. Ni mogoče vsega popraviti v enem letu. Vendar vidimo, da se vračajo preganjeni uradniki na svoja mesta, da naši zaničevani učitelji dobivajo zadoščenje... (»Ponedeljski Slovenec« od 8. VI.)

— Radio je na šolah v Italiji že precej razširjen. Radijske emisije posluša na 8284 aparatih 1.800.000 učencev osnovnih šol. (»Slovenec« od 9. VI.)

— Gradnja reteške šole je po odobritvi večjega brezobrestnega posojila pri banovinski upravi — zagotovljena.

— O padanju števila učencev na nemški manjšinski šoli v Ljubljani piše »Deutsche Zeitung« od 7. VI.

— Otroci pijancev. Francoska raziskavanja so odkrila, da doseže več kot šest let starosti le 50% otrok iz družin pivcev. Število ponesrečenih porodov je dvakrat večje. Otroci, ki dorastejo so večina slaboumni, bolehnii in tudi nraavstveno manjvredni. Prof. Seiffert je ugotovil, da dobe pijanci, ki niso dedno obremenjeni, z zdravo ženo, ki ne pije, zdrave otroke, dedno obremenjeni z enakimi ženami pa skoraj vedno otroke, ki tudi postanejo pijanci. (»Babiški vestnik« št. 6.)

— Zadeva štetja službene dobe učiteljstva prejšnjih šol verskih samoupravnih občin in zasebnih šol s pravico javnosti je dovedla do težkih krivic. Državni svet je 12. junija 1936. z razsodbo 7370 odbil pritožbo učiteljice Lugumerac, da se ji v šteje službena doba, opravljena na šoli verske samoupravne občine v Somboru, v pokojnino. Prav tako so znani slučaji, da ovira glavna kontrola vstetje službene dobe na šolah družbe sv. Cirila in Metoda, kar se protivi ne le določbam zakona o avstrijski učiteljski pragmatiki z dne 28. julija 1917., ampak tudi sklepom narodne vlade za Slovenijo, ki je l. 1919. prevzela učiteljstvo šol družbe Sv. C. in M. v državno službo ter mu vstela dotedanjo službeno dobo za napredovanje in odmero pokojnine. (»Slovenec«, 11. VI.)

— Posamostanjenje šolstva v Avstriji. Dobra polovica učiteljšč, dobra tretjina srednjih in več sto osnovnih šol je že v samostanskih rokah. Učiteljstvo plačuje država. S temi šolami mislijo zatreti hitlerjevski duh med mladino. Nad 2500 dijakov je bilo namreč aretiranih zadnji čas, ker so ustanavljali tajne hitlerjevske krožke. (»Jutro«, 11. VI.)

Učiteljski pravnik

— § Vprašanja: G. J. iz T.

1. Moji odtegljaji na uslužbenskem davku se ne ujemajo z računi v »Ročnem katalogu«. Kaj se še vse odtegne razen uslužb. davka, 1% prinosa in stanarinskega davka? Kakšen je princip za odmero uslužbenskega davka od materialnega stanovanja?

Zakaj ne prejmemo uradnih odmer za davke, kot je bilo svoj čas v navadi?

Kako je postopati, ako se nam zdi odmera nepravilna?

2. Kako stoji pokojninski sklad? Na koliko je narasel? Ali se je pričelo v l. 1936 izplačevati pokojnine iz njega, kot je bilo zakonito ugotovljeno? V katerem času se danes nakazujejo pokojnine po upokojitvi?

3. a) V kateri izmeri pripada kurjava zakonskemu paru, b) v kateri, ako je en del upokojen, c) v kateri, ako zakonski par ni skupno nameščen v eni upravni občini oziroma na šoli?

4. Sme kraj. šolski odbor zakonskemu paru, od katerega je en del stopil v pokoj, odpovedati stanovanje za poročene, oziroma ima li pravico zahtevati od upokojenega dela stanarino?

5. Ali more upravitelj oziroma učitelj, ki postane nadzornik v istem kraju, še nadalje stanovati v službenem stanovanju, ako je njegova žena aktivna učiteljica? Ali mu pripada stanarina in ženi naturalno stanovanje za poročene?

6. Ali je lestvica za odmero uslužbenskega davka v »Roč. katalogu« merodajna za odtegljaje pri naših službenih prejemkih?

Tri stvari...

Najpoprej jo je dolgo sam preizkušal, župnik Kneipp, preden je dal sladni kavi, pripravljeni po njegovih navodilih, tudi svoje ime, svojo sliko in svoj podpis. To troje pa je še tudi dandanes na vsakem pristnem zavitku

Kneippove sladne kave

Po Mosetizhu — »Neposredni davki«, se uporablja ta lestvica za hišno služabništvo, za učiteljstvo pa prihaja v poštev lestvica 2 po pravilniku B k čl. 95 zakona, ki se od prejšnje razlikuje. Kako je z zadevo?

Odgovor!

Ad 1. Čl. 89. zakona o neposrednih davkih z dne 8. II. 1928 določa, da je zavezan uslužbenskemu davku vsak dohodek bodisi v denarju ali v naravi. Učiteljska naturalna stanovanja odnosno stanarine so z zakonom določeni redni prejemki in se njih večina prišteje za odmero davka k ostalim mesečnim prejemkom. Naturalno stanovanje se zaračuna v višini pripadajoče stanarine. Odtegne se uslužbenski davek, 1% davek in vloga za pokojninski sklad, stanarinski davek ne obstoja iz gori navedenega razloga. — Uradniki odmer davka ne prejmemo, ker je z zakonom točno določeno, kakšen davek je plačati od redno ponavljajočih se mesečnih prejemkov. — Ako je odmera nepravilna, naj se dotičnik po uradni poti pritoži na nakazujočo oblast (odd. IV), odnosno prosji za pojasnilo. Vaši prejemki so: plača 1450, polož. doklada 650, osebna doklada 240, rodb. doklada za 2 otroka (13 in 15 let) 220 in stanarina (nat. stanovanje) 150 Din, skupaj 2710 Din.

Od tega se odbije za Vas 400 in za 2 otroka po 100 Din skupaj, 600 Din tako da ostane davku obvezan znesek 2110 Din.

Po 21. stopnji 2. tabele iz čl. 95 znaša Vaš uslužbenski davek 86 Din, 1% davek pa 21 Din.

Ako vpišemo prednje Vaše prejemke v »primer« »Ročnega kataloga« na strani 169, se Vaši odtegljaji na uslužbenskem davku popolnoma ujemajo in odgovarjajo zakonskim predpisom.

Ad 2. Kako stoji »uradniški pokojninski skladi«, ustanovljen s § 133. U. Z. nam ni znano, ker se upravlja po 3—4 odst. tega § in ni bila še njega višina objavljena.

Rodbinske pokojnine so se pričele izplačevati iz »uradniškega pokojninskega sklada« po § 145 U. Z. z osmim letom po ustanovitvi tega t. j. s 1. aprilom 1938.

Državnemu uslužbencu se nakaže osebna pokojnina približno v 2 mesecih, potem ko je upokojen. — Po § 128. U. Z. se določa količina osebne pokojnine z istim odlokom, s katerimi je upokojen, odnosno s posebno odločbo najkasneje v 15 dneh, če je bil upokojen s kraljevim ukazom. — Odmera pokojnine je izvršna — izplačljiva šele, ko jo oceni Glavna kontrola in da svojo soglasnost. Ta postopek traja običajno, ako ni odmera sporna, 6 tednov, sicer pa več časa. Priboriti si bo pač treba določbo, da se bodo iz aktivnih prejemkov nakazovali zneski v višini pokojnine tudi po upokojitvi, ki se obračunajo ob nakazilu prve pokojnine. Predlog se ponovi na banovinski in drž. skupščini.

Ad 3a. Učiteljskemu zakonskemu paru pripada družinsko kurivo, količina tega bo določena s pravilnikom. Zadevni okrožni razpis kraj. banke uprave IV—12624/25 z dne 5. I. 1931 je smatrati kot navodilo kraj. šol. odborom za višino količine drv. — b) Ako je mož upokojen ne pripada kurivo ženi akt. učiteljici (§ 30. fin. z. za l. 1933/34). — c) Ako službujeta v različnih občinah, pripada onemu, pri katerem so rodbinski člani družinsko kurivo, drugemu pa samsko kurivo pod pogojem, da imata tudi ločeno gospodinjstvo.

Ad 4. Ako je upokojen mož - učitelj (I. del), ne pripada ženi akt. učiteljici ne stanovanje, ne kurivo (§ 30. f. z. 1933/34 — okrožni razpis IV—8934/1 z dne 14/6. 1933, točka 1, ki je bil poslan vsem upraviteljstvom nar. šol in kraj. šol. odborom). Ako je žena - učiteljica upokojena (II. del) in je mož - učitelj aktiven, ima itak le-ta pravico do rodbinskega stanovanja, ne glede na to, kaj je njegova žena.

Ad 5. Upravitelj odnosno učitelj, ki postane nadzornik nima pravice do naturalnega stanovanja — stanarine od šolske občine, pač pa ima to pravico kot nadzornik in sicer na stanarino od upravne občine na sedežu šol. strea v smislu § 175. zak. o nar. šolah. — Žena - učiteljica sreskega šolskega nadzornika pa nima pravice ne do stanovanja ne do stanarine (§ 30. f. z. 1933/34 — okrožni razpis ban. uprave IV—8934/1 z dne 14. 6. 1933, točka 2).

Ad 6. Lestvica v »Roč. katalogu« na str. 170 za odmero uslužbenskega davka po čl. 95

zakona o neposrednih davkih — (lestvica 2.) — je pravilna in popolnoma merodajna za naše odtegljaje.

Z lestvico 2 na strani 212. Urad. lista iz leta 1928 in z lestvico v prilogi izdaje »Neposredni davki« se popolnoma ujema lestvica v »Ročnem katalogu« t. j. v Vašem primeru: 2 otroka, brutto prejemki 2710 Din, 21. stopnja, 86 Din davka.

Tabela v »Neposrednih davkih« na strani 94. velja samo za hišno služabništvo in se tudi razlikuje od tabele 2) za odmero davka uradništva, ki je v »Neposrednih davkih« kot priloga.

—š Vprašanje: M. M. P. I. Ali izgubim kaj od svoje plače (osebne drag. doklade), ako je moj mož siromašen in brezposeln?

Odgovor je v 44. števil. »Učit. tovariša« z dne 11. t. m.

Naša gospodarska organizacija

ZADRUŽNIKOM UČIT. SAMOPOMOČI

Občni zbor v Novem mestu, 10. maja 1936. je spremenil § 27. zadr. pravil. To spremembo je okrožno kot trgovsko sodišče odd. III. v Ljubljani dne 30. maja 1936. Zadr. X. 161/8 vpisalo v zadr. register. Sprememba v § 27. se glasi:

»Nadzorstvo nadzoruje poslovanje zadr. družne uprave vsaj dvakrat, po potrebi tudi večkrat na leto.« (Drugi in tretji odstavek sta neizpremenjena.)

(Tu odrežite in nalepite v zadr. članske knjižnice!)

Nekateri zadr. člani se obračajo na zadr. družno upravo s prošnjami za izplačilo polovične posmrtnine v življenju, drugi priglajo za sprejem nad 45 let stare priglase in neučitelje. Zadruga posluje strogo po potrjenih pravilih. Vse te spremembe se niso bile sprejete od zadr. članov in ne potrjene od trgovskega sodišča. Prosimo, da nam za te zadeve ne povzročate dela in stroškov!

Zadr. član, ki je pri pisanju ali drugače pokvaril našo položnico, naj kupi na poštne uradu prazno tiskovino in jo opremi s številko našega ček. računa 10.849. Tiskovina ga stane 25 par. Če zahtevate novo položnico od uprave, daste za dopisnico 75 par, uprava pa za tiskovino in poštino 50 par, skupaj Din 1.25. Poslužujte se cenjčnega načina!

Prosimo, da upoštevate za podporni sklad sledeče: 1. Za podporo (brezobrestno posojilo se prosí s tiskovinami, katere dobite za znesek 10 Din v znakah v zadr. upravi v Ljubljani. Brez znak se ne pošilja tiskovin in ne odgovarja!

2. Načelstvo rešuje prošnje po vrsti, kakor so bile vložene. Poleg tega se mora upoštevati še denarno stanje podpor. sklada. Število prošelj, težke bolezni itd. Zadr. uprava ne ve in vam ne more sporočiti dneva, kdaj bo vaša prošnja rešena, še manj pa kako bo rešena — ugodno ali neugodno.

3. Kdor je podpora iz tega sklada že prejel, naj z novo prošnjo počaka vsaj za eno vračevalno dobo.

4. Vračajte redno vsak mesec določene obroke! Izpuščanje ali zniževanje teh obrov napravljaja nered v tem prometu. Tak postopek je netovariški! Načelstvo ne more izdati novih podpor.

5. Vprašanje podpor se ne more raztegniti nad 24 mesecev, ker je proti določbam potrjenega pravilnika.

6. Nerednim vračevalcem se bo po sklepu občnega zbora v Novem mestu od 10. maja 1936. zaračunal višji procent (do 2%) za upravnino.

Mladinska mafica

—mm Pravico do knjig imajo le tisti, ki so plačali vse obroke. Nekateri šole so poslale višje število naročnikov za zadnji obrok, misleč, da prejmejo zato več knjig. To se pa ne zgodi. Le kjer doplačajo še zaostale obroke, lahko prejmejo tudi odgovarjajoče število knjig.

—mm Kot čujemo so bile sprejete letošnje knjige povsod z velikim veseljem. Ker smo tiskali nekaj izvodov knjig več kot je naročnikov, lahko našim naročnikom še vedno lahko postrežemo z »Našim rodom« in s knjigami za Din 22.50. Opozarjamo tudi na »Bratovščino Sinjega galeba«, ki stane za naše naročnike kartonirana 10, vezana 15 Din. Knjiga je izšla v velikem formatu in na finem papirju in bi ne smela manjkati v nobeni šolski knjižnici.

—mm Razpošiljati so se začele knjige M. M. 16. t. m. Do današnjega dne je glavna ekspedicijska že končana. Da razpošiljanje ne gre tako gladko izpod rok, so največ krivi zamudniki. Posebno pri skupni pošiljki po železnici mora zaradi ene ali dveh šol uprava odlašati in odlašati. Tako so zaradi zamudnikov prizadete tudi nekatere šole, ki so pravočasno vplačale zadnji obrok. Poverjenike, ki niso še poslali naročil, prosimo, da to čimprej store.

mm— Kratka ugodna ocena o »Pirih« je izšla v »Slovenskem učitelju« 5—6.

Učiteljski pevski zbor JUU

Sklepi zborove skupščine.

V zadnji številki »Učiteljskega tovariša« smo priobčili kratko poročilo o poteku zborove skupščine. Danes objavljamo važne sklepe, ki so bili na skupščini sprejeti.

Z ozirom na uvodnik »Ob desetletnici učiteljskega pevskega zbora« (Kritičen glas iz učiteljske publike) objavljen v »Učiteljskem tovarišu« 4. t. m., sklene skupščina nekatere predloge upoštevati. Na predlog tov. Adamiča Arnošta so bili sprejeti sledeči sklepi:

Pri UPZ se ustanovi: 1. odsek za muzikalne edicije; 2. odsek za centralno knjižnico; 3. odsek za propagando in 4. stalne pevovodske tečaje.

Iz seje upravnega odbora UPZ dne 14. t. m.

Upravni odbor UPZ za prihodnje leto se je konstituiral sledeče: predsednik Emil Adamič, I. podpredsednica Stefanija Schubertova, II. podpredsednik Drago Supančič, tajnik-arhivar Silvester Cerut, namestnica Mara Flego, gospodarica Josipina Miheličeva, namestnik Vinko Rupnik, odborniki: Gabrijel Lumar, Mara Petrovičeva, Albina Travnova, Arnošt Adamič in Andrej Štrukelj.

V načelstvu so: Emil Adamič, Drago Supančič, Silvester Cerut, Mara Flego, Josipina Miheličeva in Albina Travnova.

Propagandni odsek tvorijo: Adamič Arnošt, Štrukelj Andrej, Mina Selanova, Grumskulj Andreja in Vidmar Miro.

Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 6., 7., 8. in 9. julija t. l. Dobre pevce iz učiteljskih vrst vljudno vabimo, da pristopijo k pevskemu zboru. Ako se bo priglasilo zadostno število pevcev, bomo sestavili moški zbor.

Šolski radio

— XXXV. teden. Sobota 27. junija bo oddajala ob 9. uri dopoldne II. državna deška meščanska šola v Ljubljani »Vidovdanske proslave«.

— V kmetijskem radiu bo v nedeljo, dne 28. junija ob 17. uri predaval g. Kocjan: O smotrenem zatiranju tuberkuloze pri goveji živini. V ponedeljek, dne 29. junija bo predaval gosp. inž. Kotlovšek: Pleveli in škodljivci in njih zatiranje.

Stanovska organizacija JUU iz društev Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITJI odgovarja dogovorno s predsednikom JUU tov. Ivanom Dimnikom zborovanje sklicano za 20. t. m. v Litji. Po doslej došlih sporočilih bodo na nekaterih šolah 20. t. m. proslavljali sv. Alojzija in učiteljstvo ne more z doma. — Predsednik.

— JUU SRESKO DRUŠTVO KAMNIK bo zborovalo v soboto 20. junija in ne 2. junija kot je bilo pomotoma javljeno v prejšnji številki »Učiteljskega tovariša«. Dnevni red je bil že objavljen.

Poročila

UCITELJSKI TABOR V ROGAŠKI SLATINI.

JUU sreska društva Celje, Gornji grad, Konjice, Kozje, Laško, Slovenska Bistrica, Šoštanj in Šmarje pri Jelšah so zborovala skupno dne 6. junija 1936. ob 10. uri v reprezentančni dvorani zdraviliškega doma v Rogoški Slatini.

Uvodoma je pozdravil navzoče predsednik šmarskega sreskega učiteljskega društva tov. Verk Miloš, še posebej predstavnika oblasti sreskega načelnika g. dr. Maraža, sreskega šol. nadzornika tov. Finka, ravnatelja zdravilišča Rog. Slatina g. Gračnarja, župana g. Šentjurca, tovariše Gnusa, Černeja, predsednika JUU Dimnika ter predavatelja gosp. prof. Šilaha.

Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. se je odposlala naslednja pozdravna brzojavka: Učiteljstvo Savinjske, Dravinjske in Sotelske doline zbrano na skupščini v Rogoški Slatini dne 6. junija 1936. prosí, da sprejme Vaše Veličanstvo izraze naše neomejene vdanosti in zvestobe.

Naj živi Vaše Veličanstvo!
Naj živi Visoki Kraljevski Dom!
Pozdravno brzojavko so sprejeli navzoči z viharnim navdušenjem z »Živio!« klici našemu kralju.

S toplimi besedami sta pozdravila zborovalce ravnatelj zdravilišča ter župan občine Rog. Slatina, nakar je burno pozdravljen povzel besedo tov. Dimnik. V dvehurnem govoru je predložil navzočim stanovske in prosvetne prilike v organizaciji in izven nje ter poudaril 5 elementov, potrebnih za močno in solidno stavbo našega združenja:

1. Sloga med učiteljstvom in nadstrankarstvom organizacije — vse za dobrobit šole in prosvete — po načelih deklaracij 1926. in 1935.

2. Ideja našega stanovskega edinstva in demokracije ter delo v sporazumu z vsemi stanovi, ki sestavljajo narod.

3. Globoka nacionalna in državna zavest, svoboda v šolskem ter izvenšolskem delu in tudi vzgoja otrok bodi takšna, da bomo vzgojili otroka svobodnega državljana. Organizacija ima poleg materialnih idejne cilje, ki jih skušajmo doseči z idejnimi tečaji po sekcijah in s stanovskim tiskom. Jugoslovanski učitelj postani nosilec vseh pozitivnih sil v narodu! Za to mu je potrebna svoboda vesti in mišljenja. Močna in zdrava moralna in intelektualna kvalifikacija bodi temelj našega dela! Vso pažnjo moramo posvetiti pravilni personalno-prosvetni politiki, ureditvi plač ter vprašanju avtomatičnih napredovanj. Globoko pa obsojamo osebne intervencije za osebne zadeve!

4. Administrativno poslovanje: tehnična izpopolnitev organizacije; ustvariti močnejši kontakt med društvenimi upravami (tajništvi) ter učiteljstvom v raznih okrožjih. Pozornost posvetiti finančni in gospodarski politiki udruženja. Črpanje finančnih sredstev: usposobiti naše gospodarske in socialne ustanove k dobremu poslovanju ter jih postaviti na zdrave zadr. osnove. Za dobro blagajniško poslovanje organizacije pa je važno redno mesečno plačevanje članarine društev centrali.

5. Princip delitve dela v društvih. Končno se dotakne še drugih problemov, ki zadevajo socialno-prosvetno ter kulturno življenje šole. Vso resno skrb je treba posvetiti prehrani šolske dece ter nabavi učnih potrebščin. V vsakem srezu naj se ustanovi »vzorna šola«. Izvenšolsko delo narodnih učiteljev temelji na povzdigi vaše kulture. Za to je potrebno urediti odnos med ljudstvom, učiteljstvom in oblastjo. Omenja dalje problem razpisov, premostitev ter nameščenj in vprašanja reforme višje pedagoške šole, šolskega nadzorništva ter reform šolskih knjig.

Letos se bo vršil internacionalni učiteljski kongres, in sicer v Beogradu, ki je za nas velikega pomena. Zadevno je dalo ministrstvo prosvete že svoje odobrenje. Stavilo pa je ministrstvo notranjih zadev neke pripombe, ki pa mislim, da so že premostene tako, da se bo kongres vršil kakor je to potreba. —

Končal je tov. Dimnik svoj referat s čitanjem komunikéja glavnega odbora JUU.

Referat je sprejelo učiteljstvo s toplim odobravanjem.

Tov. Pogačnik prečita nato naslednjo resolucijo:

JUU — sreska učiteljska društva Celje, Gornji grad, Konjice, Kozje, Laško, Slovenska Bistrica, Šmarje in Šoštanj, zborujoča dne 6. junija 1936. v Rogoški Slatini, izrekajo enodušno zaupnico predsedniku JUU tov. Ivanu Dimniku ter glavnemu in izvršnemu odboru JUU in se s soglasnim odobravanjem priključujejo komunikéju glavnega odbora JUU izza seje od 31. maja in 2. junija 1936.

Resolucija je bila soglasno sprejeta. Tovariš Dimnik se zahvali za priključitev k njegovemu in delu glavnega odbora, nakar mu predsednik tov. Verk izrazi zaupanje ter zahvalo za izčrpno poročilo. Nato prečita došlo pozdravno brzojavko učiteljskega društva Pregrada, ki je ta dan zborovalo na Humu ob Sutli. Brzojavka se glasi: »Učiteljsko društvo sreza Pregrada slovenske drugove s našim neustrašivim borcem Dimnikom pozdravlja in želi uspešan rad. — Vukadinović.«

Po petminutnem odmoru je predaval g. prof. Gustav Šilih o mladinslovlju v luči reforme šolstva v pravcu njega poenotenja. Rezultat dela naše šole naj bi bile v lastnem narodu zakoreninjene, v duhu vodilnih idej jugoslov. narodne države zoblikovane, socialno čuteče in za produktivna dejanja sposobne osebnosti. Te zahteve vodijo nujno k poenotenju našega šolstva, enotni šoli: enotna povezanost šolstva od otroškega vrtca do visoke šole na osnovi ustrezačje postopne diferenciacije. Oriše organizatorično poenotenje šolstva ter navede nekatere primere, kakor se izvaja enotna šola n. pr. v Nemčiji, Avstriji ter Českoslovaški ter končno, kako bi se mogla urediti pri nas. (Sestletna osnovna šola, štiri letna nižja srednja in triletna nadaljevalna, triletna diferencirana višja srednja šola in vzoredno obvezna triletna poklicna šola in visoke šole raznih vrst). Pedagoško poenotenje našega šolstva je odvisno od učenja, učne snovi in učitelja ter njih medsebojnega odnosa. Iz tega potekajo načela za šolsko delo. Glavni pogoj za to poenotenje je ustrezačja reforma izobrazbe vsega učiteljstva, za enkrat se ločeno za narodne, meščanske in srednje šole. — Enotna šola je ključ naše dobe! Iz potreb našega naroda in države, naše dobe in bodočnosti je vzrastla, zato je naša naloga!

Referatu g. prof. Šilaha se tov. predsednik najlepše zahvali, nakar ob pol 14. uri zaključi nad vse uspešno zborovanje.

Popoldne se je vršil koncert UPZ, ki je za svojo 10-letnico pel učiteljstvu.

Na vdanostno brzojavko je prejel tovariš Verk naslednjo zahvalo:

Beograd, 9. juna 1936 god.

Poštovani gospodine!

Po nalogu Njegovog Kraljevskog Visočanstva Namestnika čast mi je izjaviti zahvalnost na rodoljubivim željami in izrazima odanosti, podnesenim Njegovom Veličanstvu Kralju in Kraljevskom Domu sa godišnje skupštine učiteljstva iz Savinjske, Dravinjske i Sotelske doline u Rogoškoj Slatini.

Ministar Dvora:
Čolak Antić, s. r.

Gospodinu
Milošu Verku,
pretседniku Učiteljskog udruženja
Rogaška Slatina.
Predsednik: Zapisnikarja:
Verk Miloš, Rataj Oskar,
Podjavoršek Albin.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporočajo: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Novo stenske slike!

1. Sarajevo,
2. Manastir sv. Nauma in manastir Gračanica,
3. Triglav, Bled, Peričnik.

Velikost slike 66 × 88 cm. — Cena sliki je Din 50.—
Slike so izdelane v bakrotisku in so odobrene od Ministrstva prosvete.

Naročila sprejema

KNJIGARNA „UCITELJSKE TISKARNE“
V LJUBLJANI

Avgust Agnola
LJUBLJANA
TYRŠEVA CESTA ŠT. 10
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zreal in žip. Kompletno opreme za restavracije, hotela, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. Lukusni predmeti.

KUPUJTE PRI TVRDKAH
KI OGLASUJEJO
V NAŠEM LISTU

Moderne tkanine

svilene
bombažaste
lanene in
volnene
za damske obleke, kostume in plašče,
nudi v veliki izbiri in poceni

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA

MILOŠ PŠENIČNIK — CELJE

Zahtevajte vzorce! — Blago se pošilja tudi s pošto!

CENE
NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih triciklov, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4
PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26